

De Nationale Crisismeter

Onderzoek naar de beleving van de economische crisis door de Nederlandse consument, meting 3

1 Inleiding

2 Onderzoeksdesign

3 Resultaten

3.1 Issues / de economische crisis in perspectief

3.2 Zorgen om de economie en eigen economische situatie

3.3 Uitgaven

3.4 Verliezen

3.5 Verantwoordelijkheden

3.6 Strijd tegen de crisis

3.7 Duiding van de kredietcrisis

3.8 Vertrouwen in financials

3.9 Roper-segmentatie

1 Inleiding

Inleiding

4

De economische crisis

Nederland is momenteel in de ban van de economische crisis. In 2009 wordt een krimp van de economie verwacht van 3,5 procent, een daling die we sinds 1931 niet meer hebben meegemaakt. Waar de ene econoom beweert dat het dieptepunt van de crisis al achter de rug is, denkt de ander dat we nog maar aan het begin staan van een langdurige recessie.

Hoe beleeft de consument de crisis?

Voor veel consumenten is het nu ook een onzekere tijd. Elke dag haalt de economische crisis het nieuws en ons land lijkt het steeds zwaarder te verduren te krijgen. Uit focusgroepen blijkt dat de economische crisis een steeds belangrijker onderwerp wordt voor de consument.

De Nationale Crisismeter

Om te toetsen hoe de consument de economische crisis beleeft, heeft Intomart GfK in samenwerking met Goedemorgen Nederland (KRO) de Nationale Crisismeter opgezet. In de Nationale Crisismeter wordt - zo lang de crisis duurt - om de drie maanden een meting verricht onder de Nederlandse bevolking. Elke meting wordt onderzocht:

- hoe groot het consumentenvertrouwen is in de eigen economische positie
- welke aspecten van de economische crisis de Nederlandse consument de meeste zorgen baren
- in hoeverre de Nederlandse consument zijn / haar gedrag aanpast aan de economische situatie
- wie Nederlandse consumenten verantwoordelijk achten voor de bestrijding van de crisis
- het vertrouwen van de Nederlandse consument in financiële instellingen en politici

Door het onderzoek regelmatig te herhalen, kunnen we nagaan of er in de loop der tijd verschillen ontstaan in hoe Nederland de crisis beleeft.

25 maart jl. presenteerde president Balkenende de kabinetsplannen voor de aanpak van de crisis. Deze meting is gekeken naar het effect van deze plannen op de mening van de Nederlandse consument over de crisis.

2 Onderzoeksdesign

Onderzoeksdesign

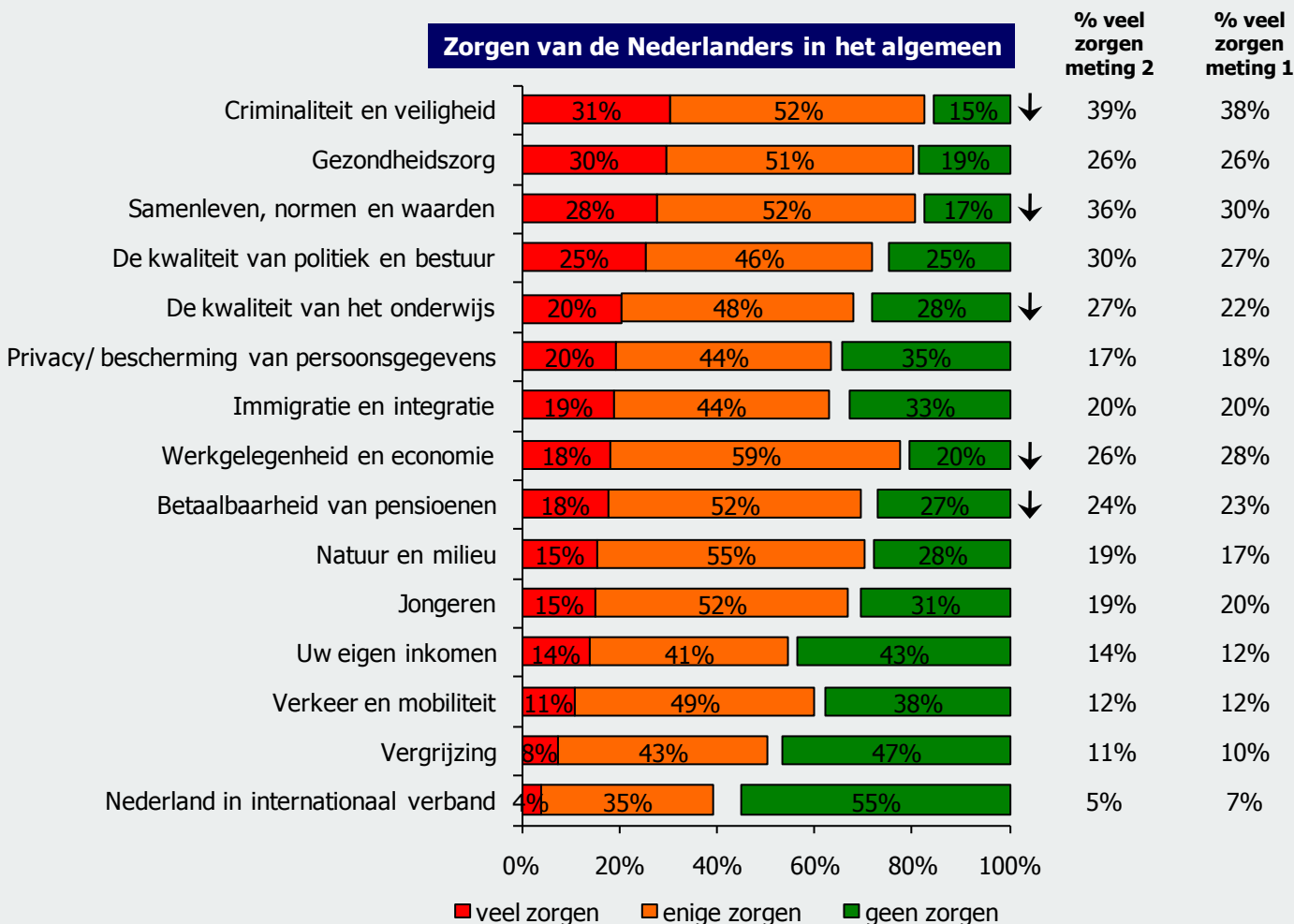
6

Veldwerk:	Online (CAWI) op het Intomart GfK Online panel
Veldwerkperiode:	20 t/m 21 augustus 2009
Doelgroep:	Nederlanders van 18 jaar en ouder
Steekproef:	N=1.000 (gequoteerde steekproef naar leeftijd, geslacht en opleiding) Herwogen naar een representatief totaal volgens data Gouden Standaard
Vragenlijst:	Vragenlijst opgesteld in nauw overleg met Goedemorgen Nederland Gemiddelde invulduur: 12 minuten
Rapportage:	Rapportage in PowerPoint. Naast deze PowerPoint-rapportage is er eveneens een uitgebreid tabellenboek met een groot aantal crossingvariabelen en een SPSS-bestand beschikbaar.
Privacy & kwaliteit:	Project uitgevoerd volgens de richtlijnen van de Marktonderzoek Associatie (MOA) en de kwaliteitseisen van NEN-EN-ISO 9001:2000.

3 Resultaten

3.1 Issues / de economische crisis in perspectief

Zorgen van de Nederlanders in het algemeen

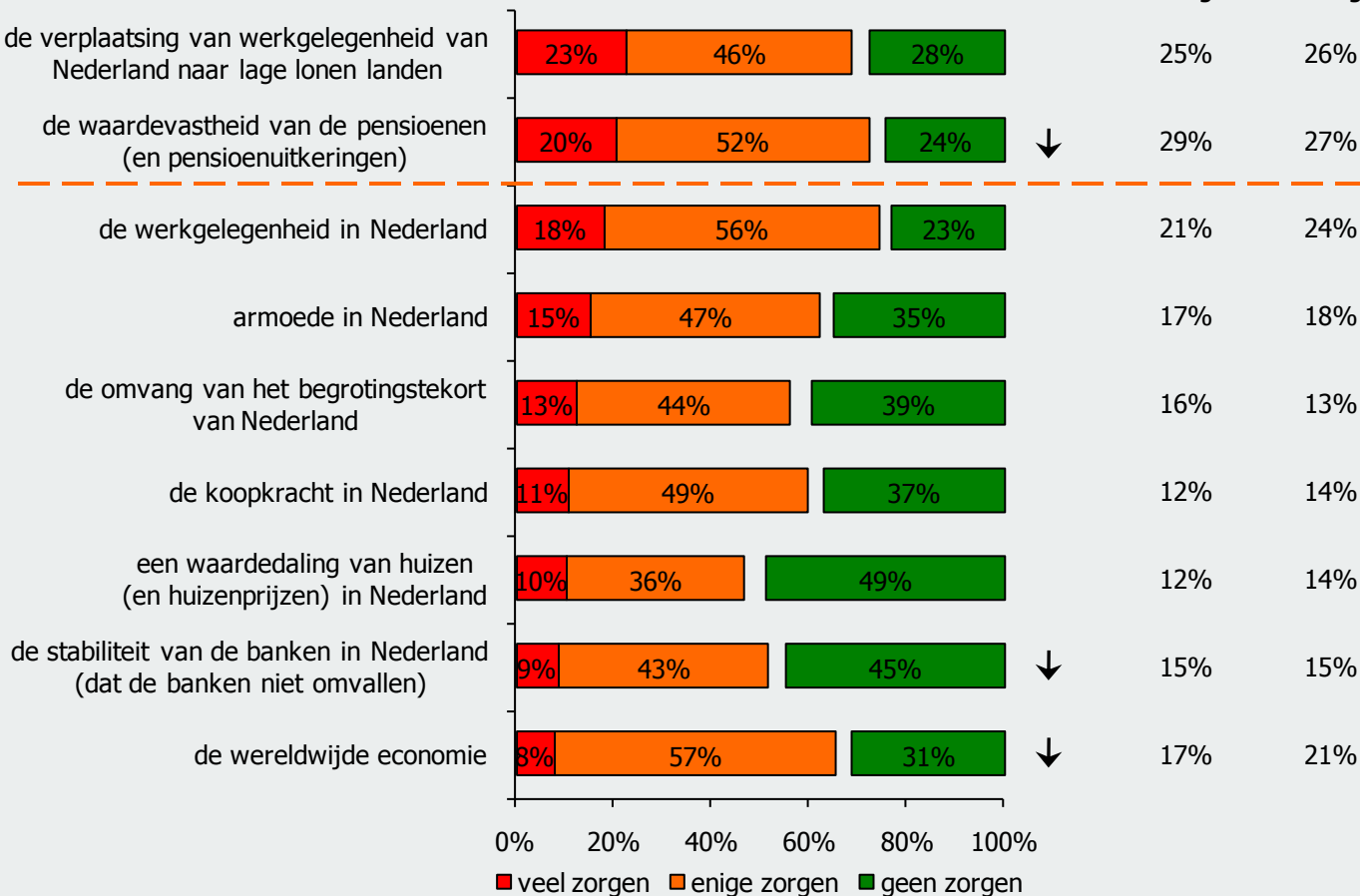

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

3 Resultaten

3.2 Zorgen om de economie en eigen economische situatie

Zorgen om economische issues

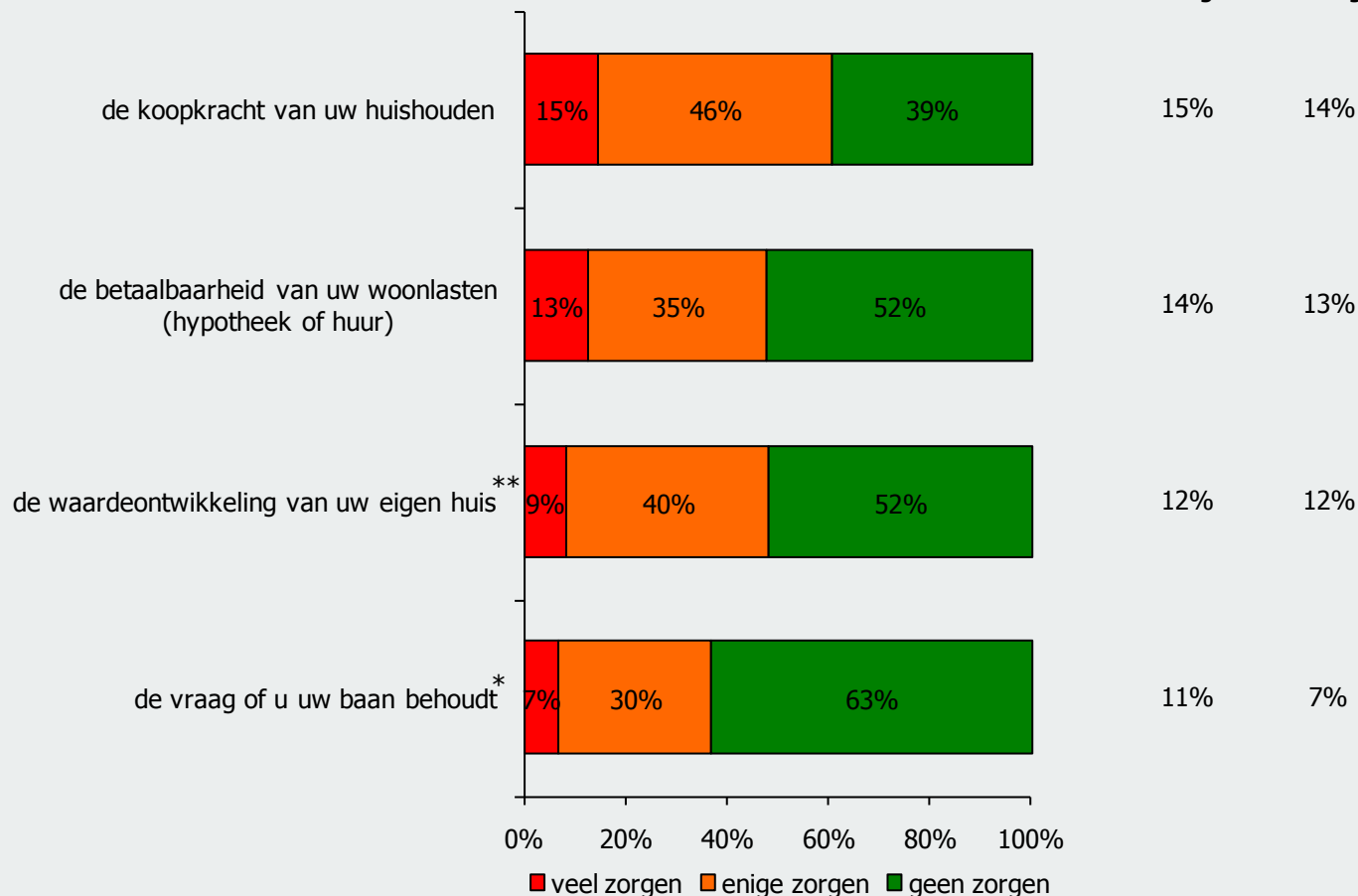
% veel
zorgen
meting 2% veel
zorgen
meting 1

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

Zorgen om eigen financiële huishouding

% veel
zorgen
meting 2

% veel
zorgen
meting 1

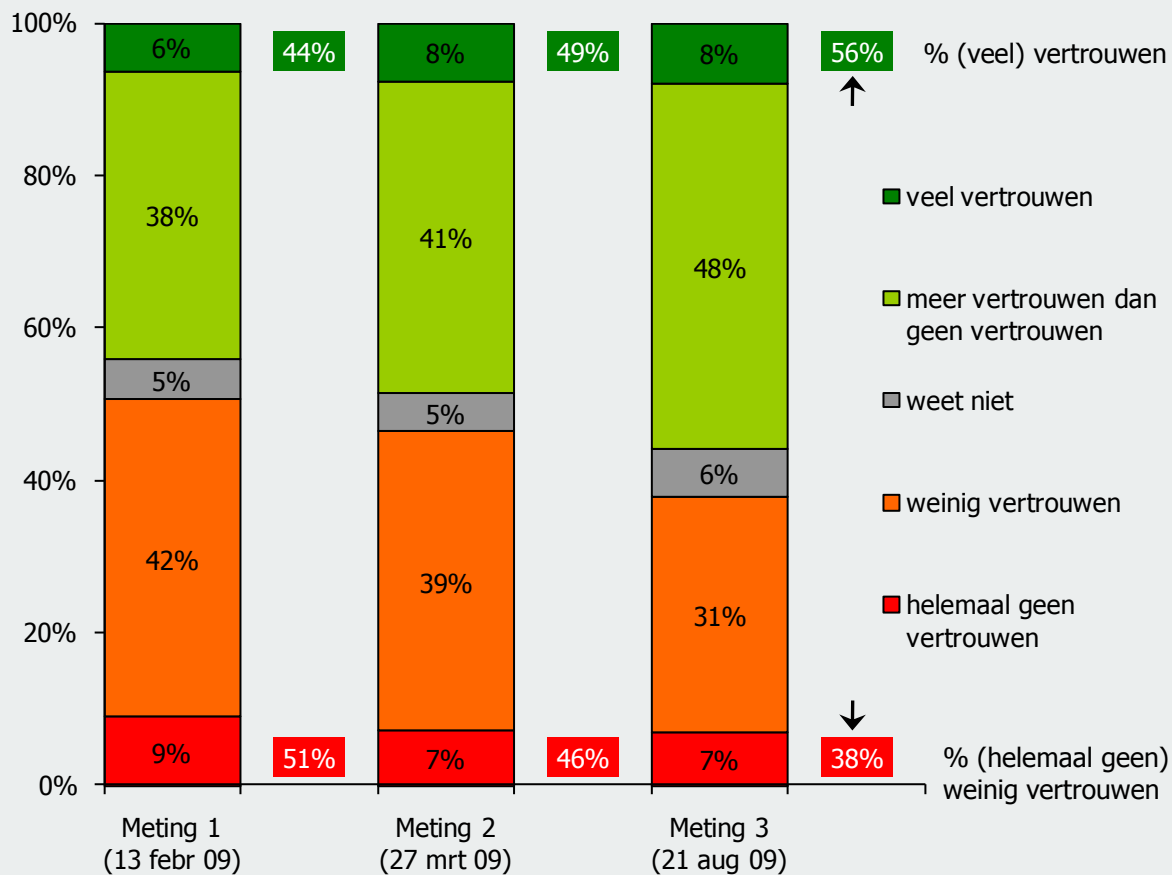

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

*Selectie: is werkzaam
**Selectie: heeft koophuis

B1b. In hoeverre maakt u zich zorgen om de volgende zaken?

Vertrouwen op verbetering eigen economische positie over 12 maanden

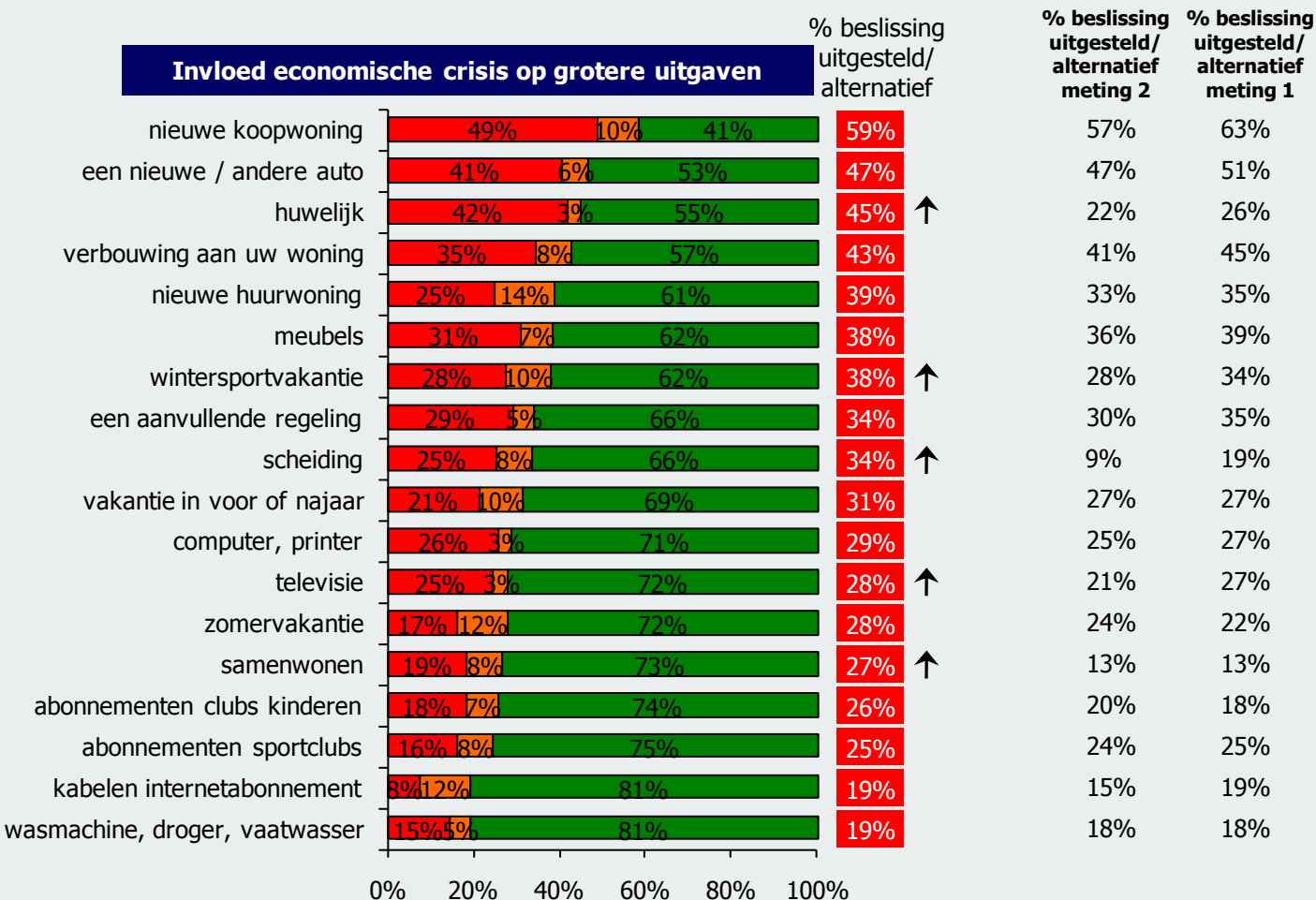
↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

Basis: Totaal

B2. Hoeveel vertrouwen heeft u erin dat uw eigen economische positie over 12 maanden beter zal zijn dan op dit moment? Heeft u daarin:

3 Resultaten

3.3 Uitgaven

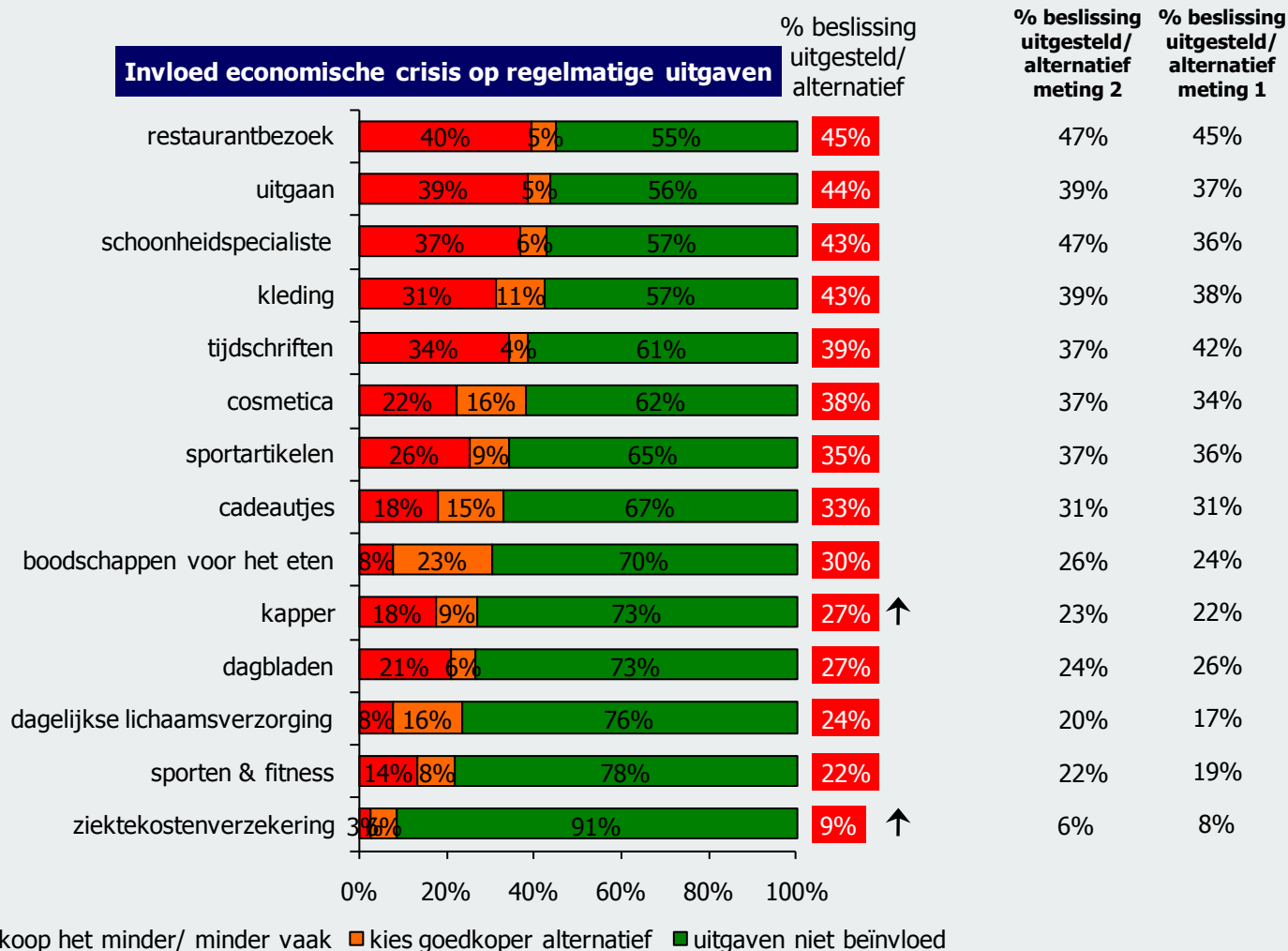
■ beslissing wordt uitgesteld ■ gekozen voor goedkoper alternatief ■ beslissing wordt niet beïnvloed

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

Basis: Totaal

C1. Kunt u steeds aangeven in hoeverre beslissingen daaromtrent als gevolg van de kredietcrisis, worden beïnvloed?

Invloed economische crisis op regelmatige uitgaven

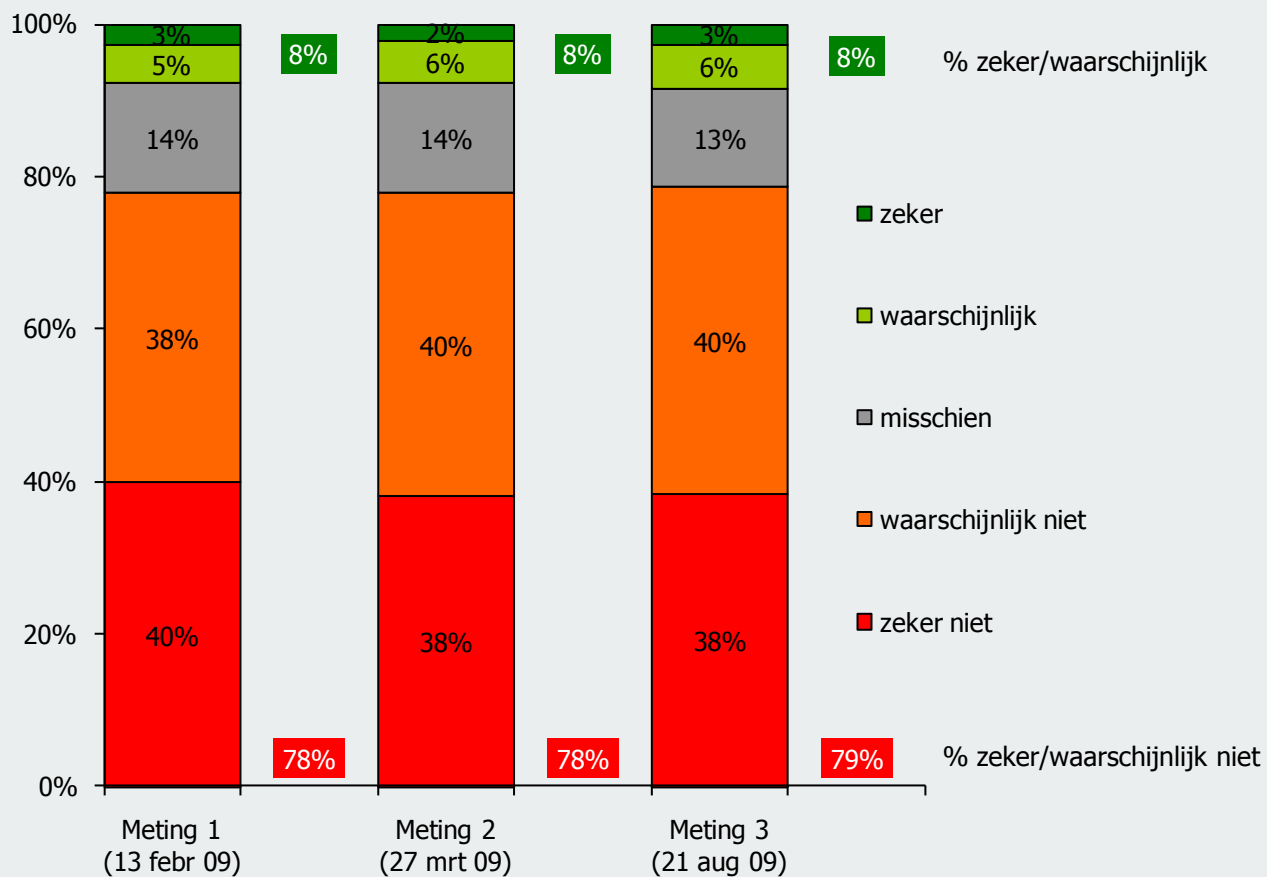

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

Basis: Totaal

C2. Hieronder ziet u een aantal mogelijke – regelmatige - uitgaven. Kunt u steeds aangeven in hoeverre aankopen, als gevolg van de kredietcrisis, worden beïnvloed?

Oversluiten schadeverzekeringen naar goedkopere alternatieven

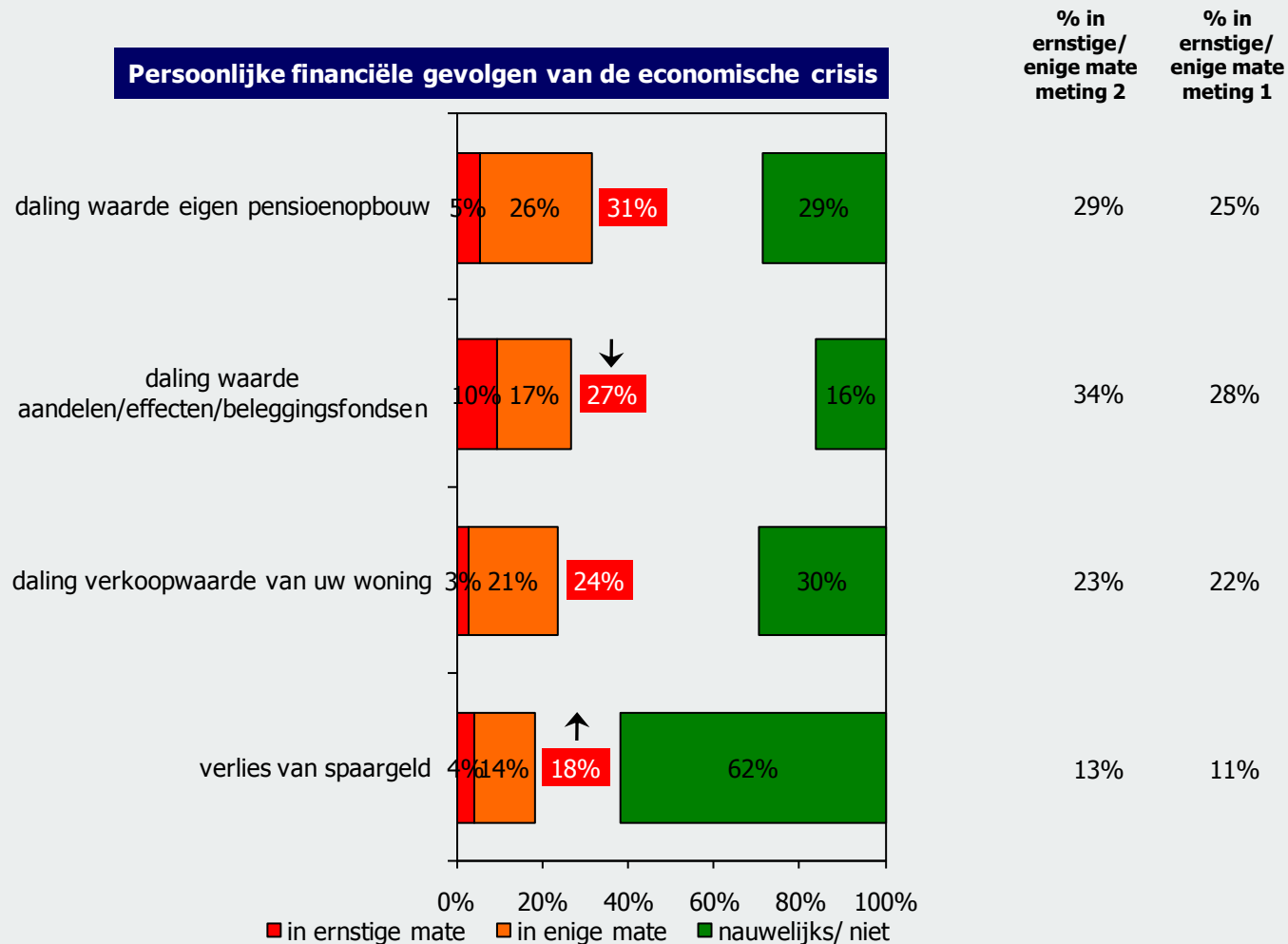
C3. In hoeverre bent u van plan om schadeverzekeringen (zoals de autoverzekering, inboedel, etc.) over te sluiten naar goedkopere alternatieven?

Basis: Totaal

3 Resultaten

3.4 Verliezen

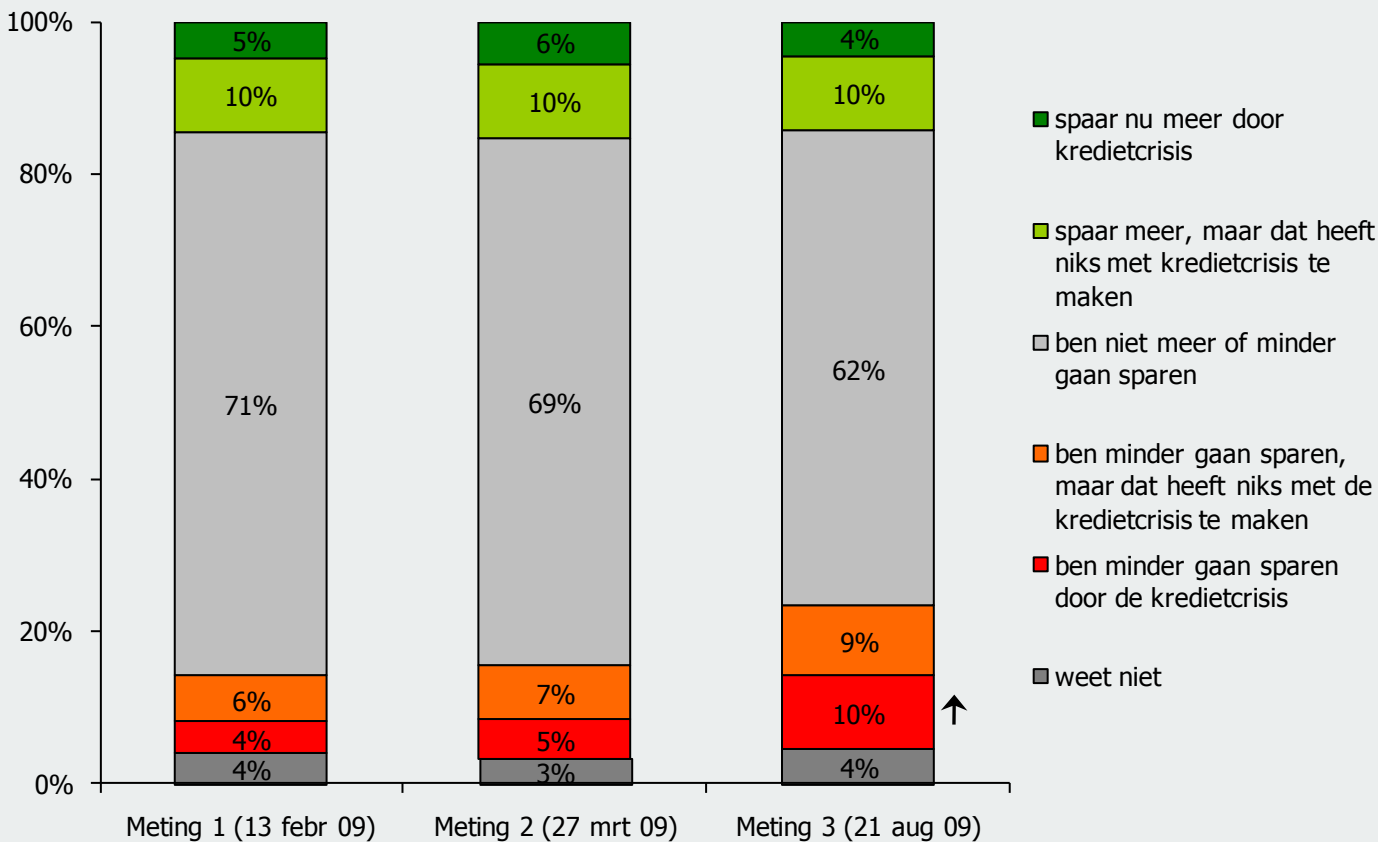
Persoonlijke financiële gevolgen van de economische crisis

D1. Er zijn mensen die tot op dit moment geen aanwijsbare negatieve financiële gevolgen hebben ondervonden door de kredietcrisis. Voor anderen geldt dat zij wel gevolgen hebben ondervonden door de kredietcrisis. Hoe zit dat bij u? Heeft u te maken gehad met de onderstaande problemen?

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

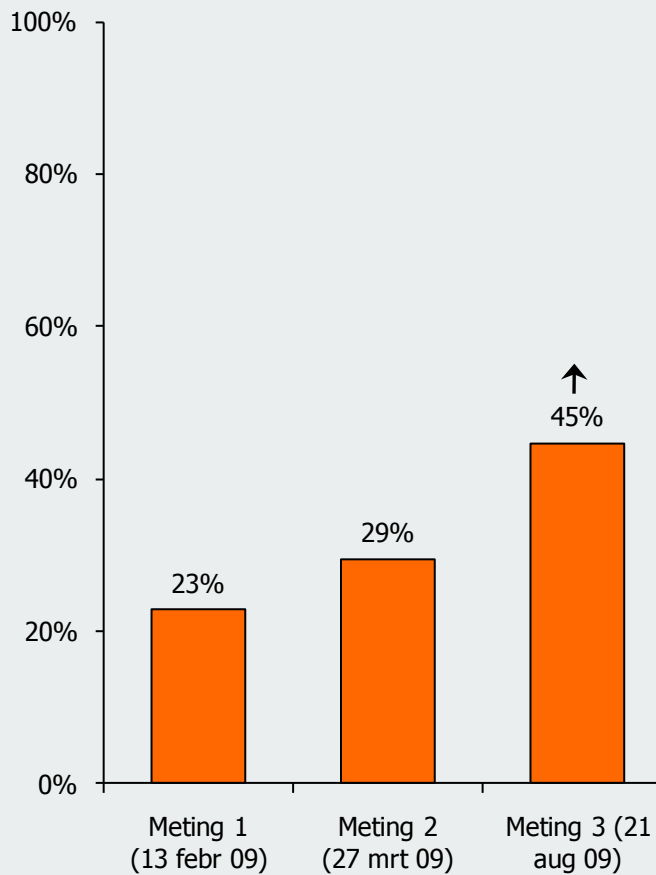
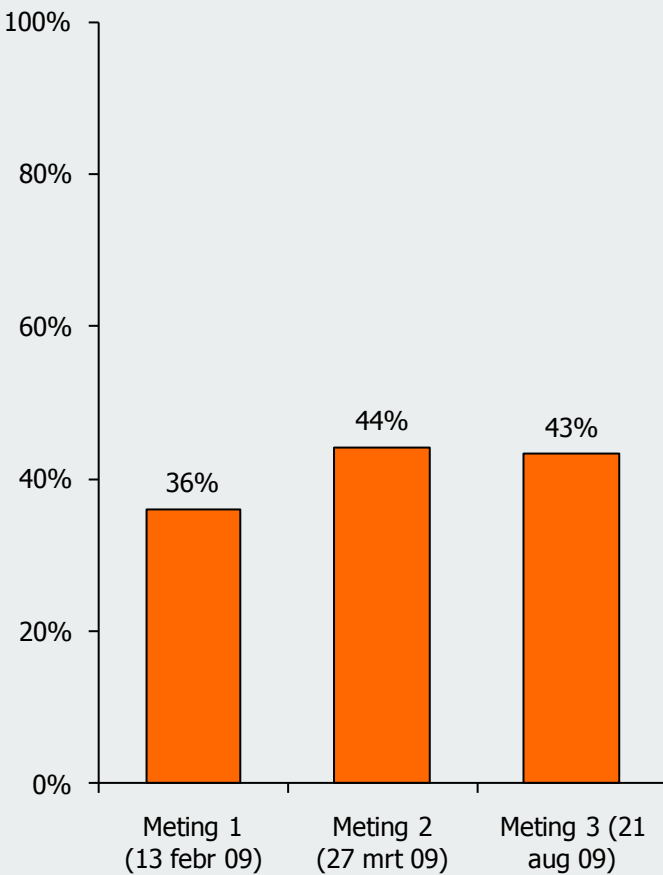
Verandering in spaargedrag als gevolg van de economische crisis

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

Basis: Totaal

D2. Bent u, door de kredietcrisis, zelf meer of minder geld gaan sparen dan u anders gedaan zou hebben?

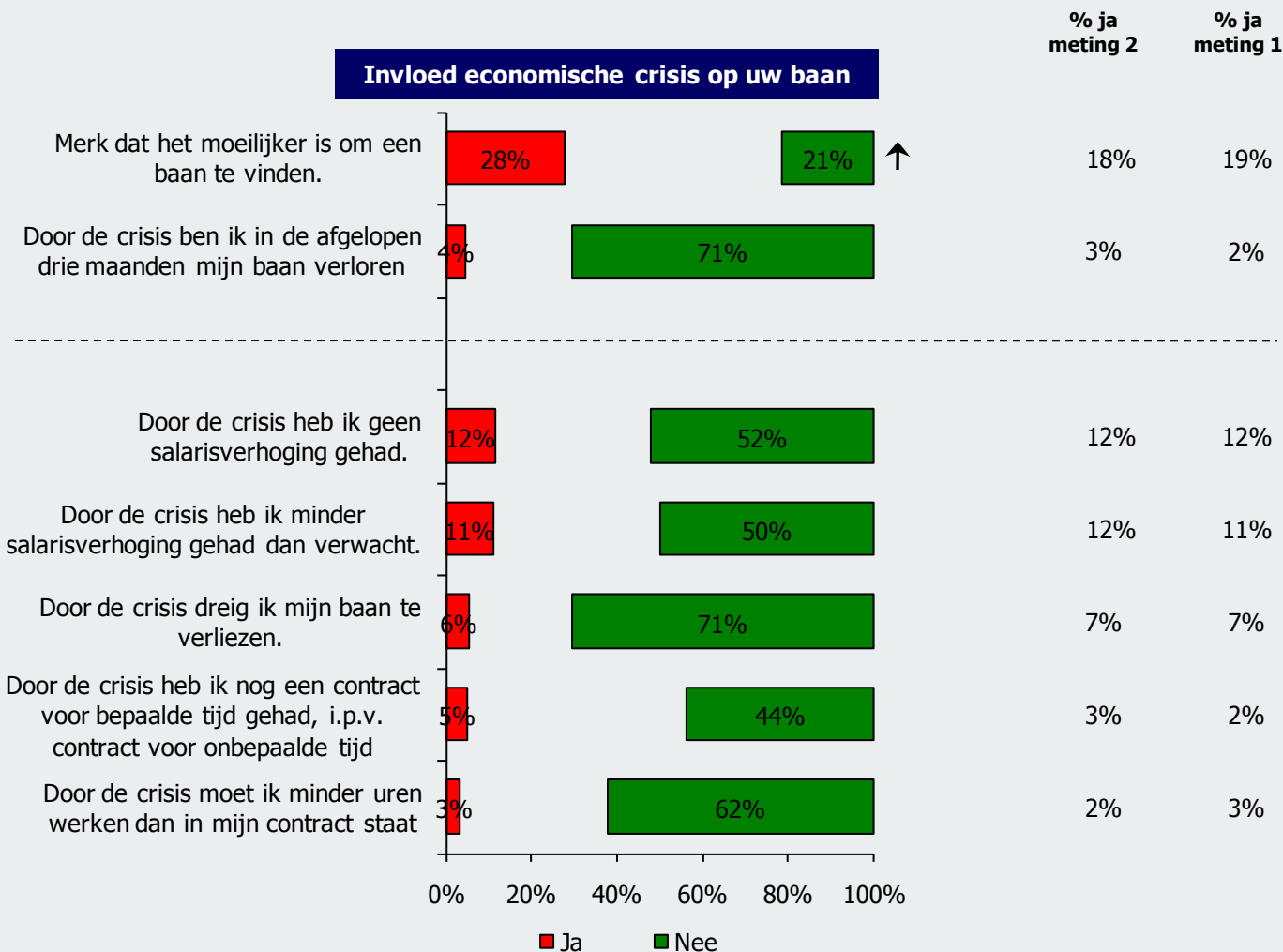
Kent mensen die hun baan dreigen te verliezen door de kredietcrisis**Kent mensen die hun baan hebben verloren door de kredietcrisis**

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

Basis: Totaal

D3. Kunt u aangeven of onderstaande uitspraken op u van toepassing zijn?

Invloed economische crisis op uw baan

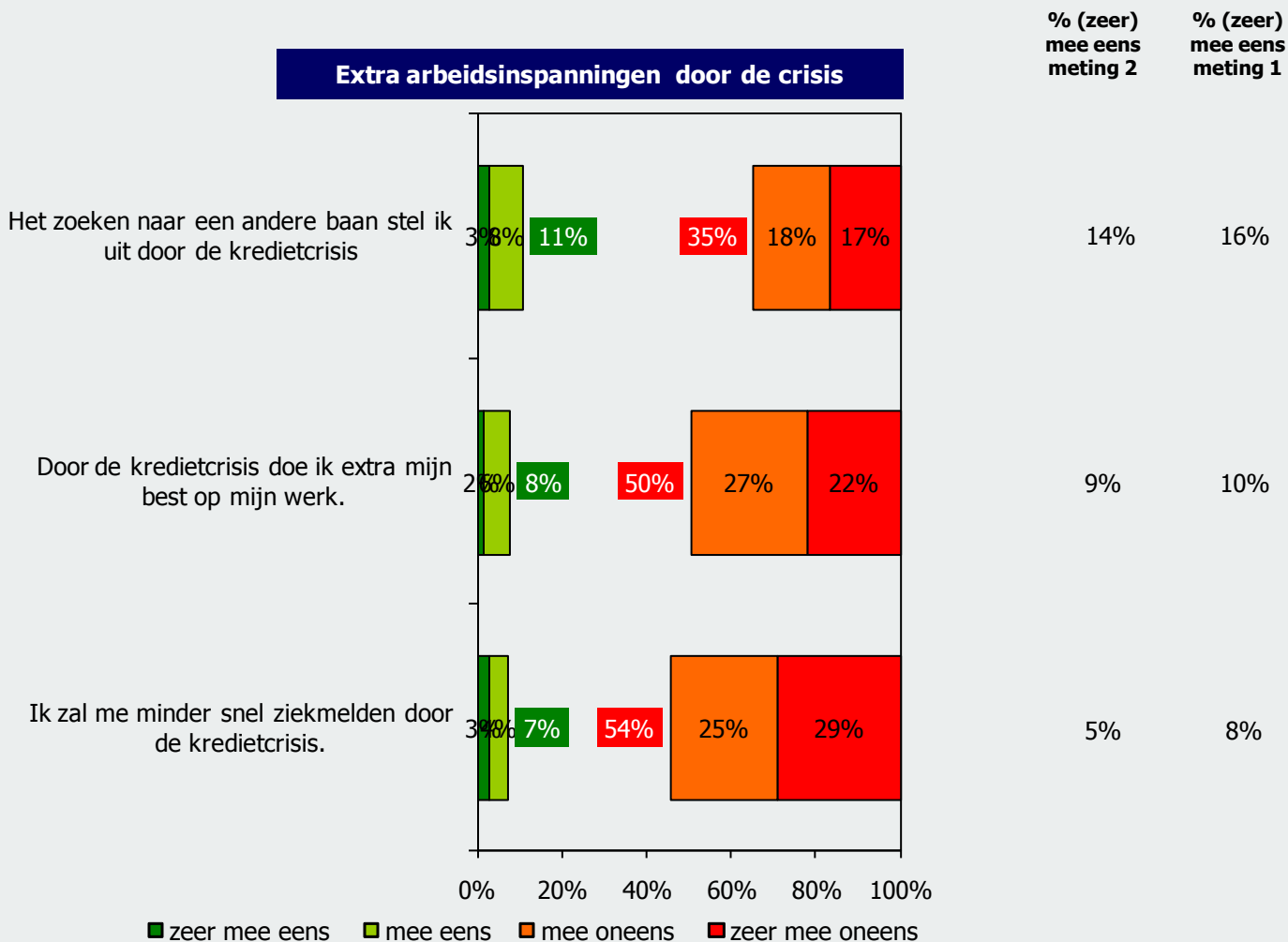

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

Selectie: is werkzaam/
werkzoekend

D4ab. Hieronder staan een aantal uitspraken over de kredietcrisis en eventuele gevolgen daarvan voor uw baan.

Extra arbeidsinspanningen door de crisis

D5/6/7. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

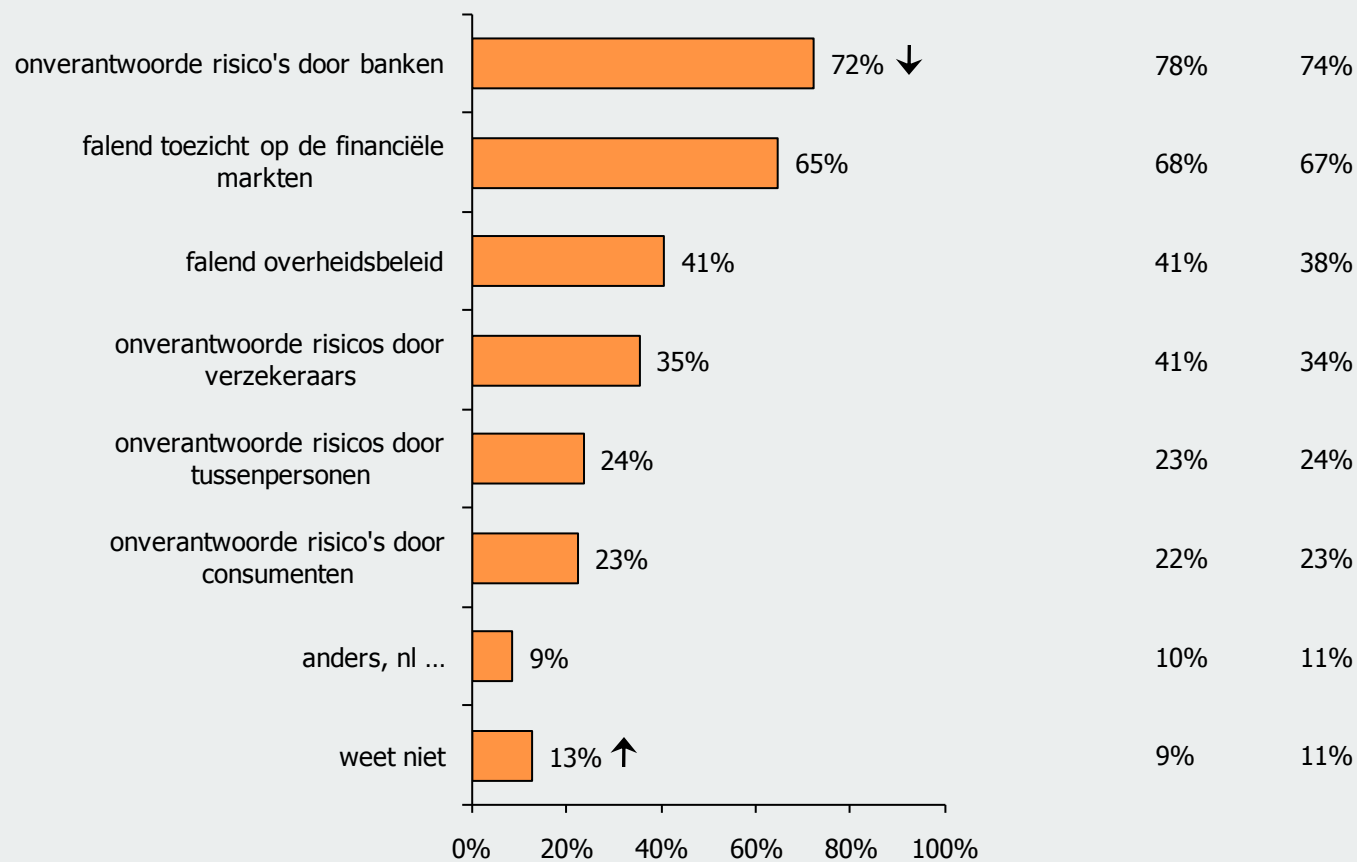
Selectie: is werkzaam

3 Resultaten

3.5 Verantwoordelijkheden

Oorzaken economische crisis

meting 2 meting 1

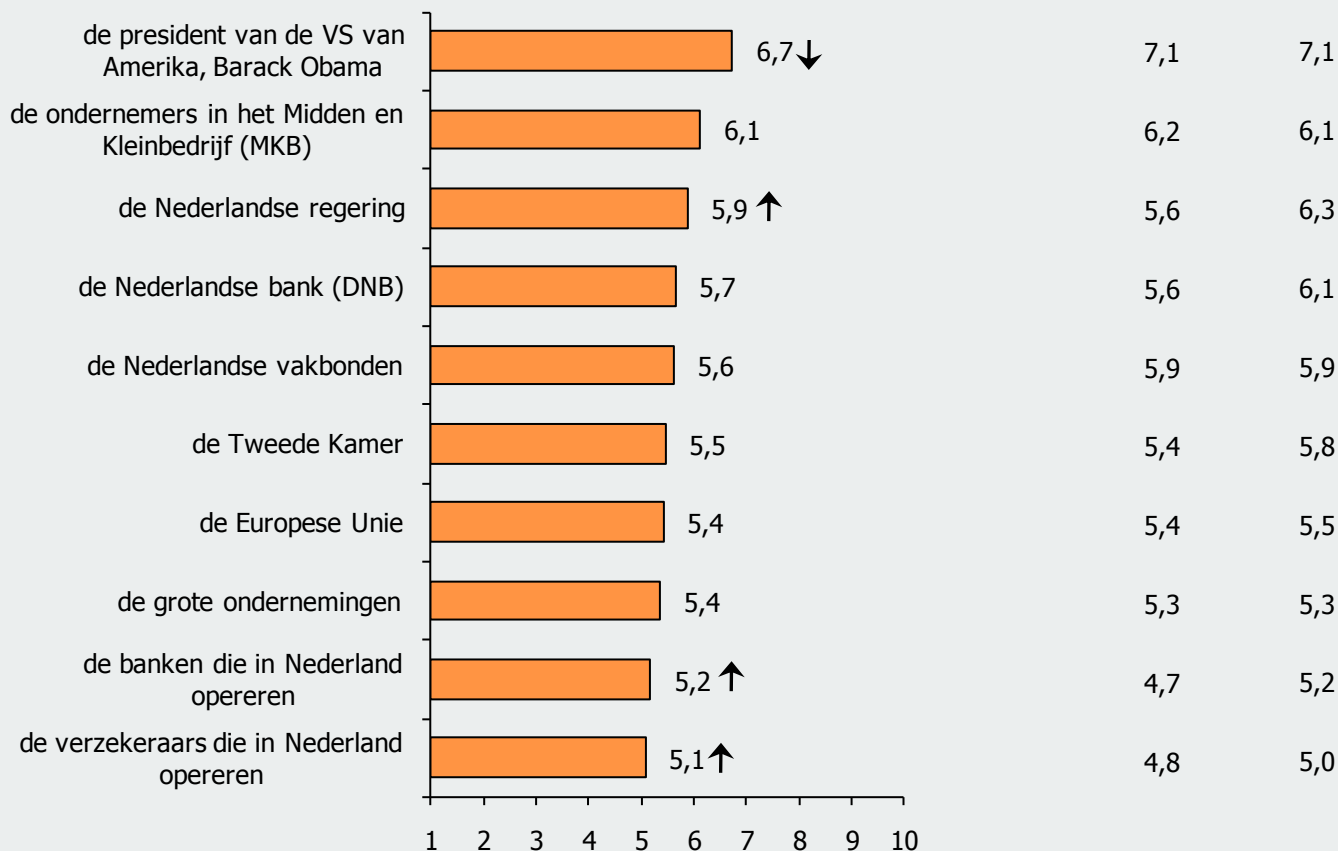
↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

3 Resultaten

3.6 Strijd tegen de crisis

Rapportcijfers instanties, overheden en bedrijfsleven voor bestrijden kredietcrisis

meting 2   meting 1

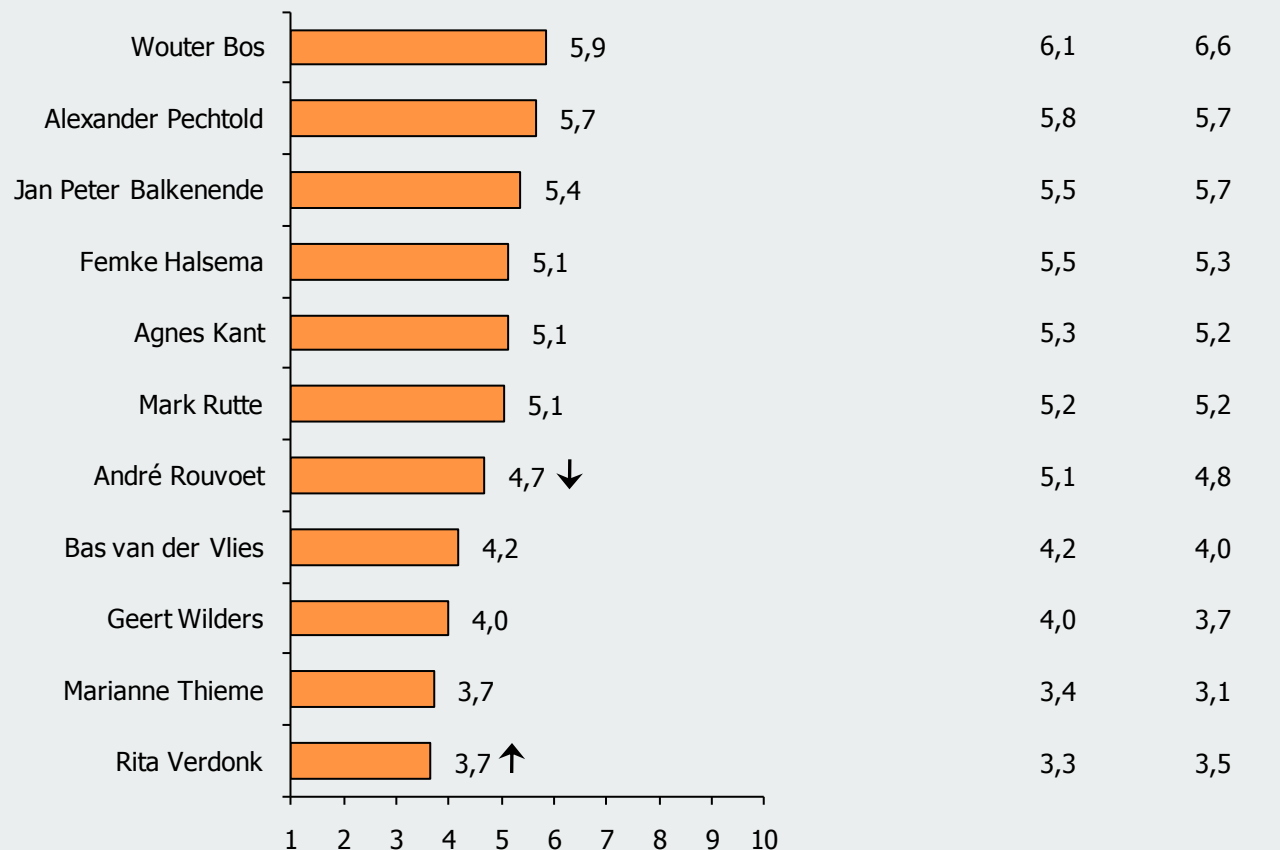

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

Basis: Totaal

F1. Verschillende partijen en organisaties zijn op dit moment bezig de kredietcrisis te bestrijden. Hieronder vindt u enkele van die partijen en organisaties. Zou u elk van hen een rapportcijfer willen geven voor wat zij doen in hun gevecht tegen de kredietcrisis?

Rapportcijfers Nederlandse politici voor bestrijden kredietcrisis

↑ = significant verschil ten opzichte van maart-meting

Basis: Totaal

F2. Verschillende politieke leiders zijn bezig de kredietcrisis te bestrijden. Zou u elk van hen een rapportcijfer willen geven voor hun bijdrage aan het oplossen van de kredietcrisis, vooral met het oog op de langere termijn toekomst van Nederland?

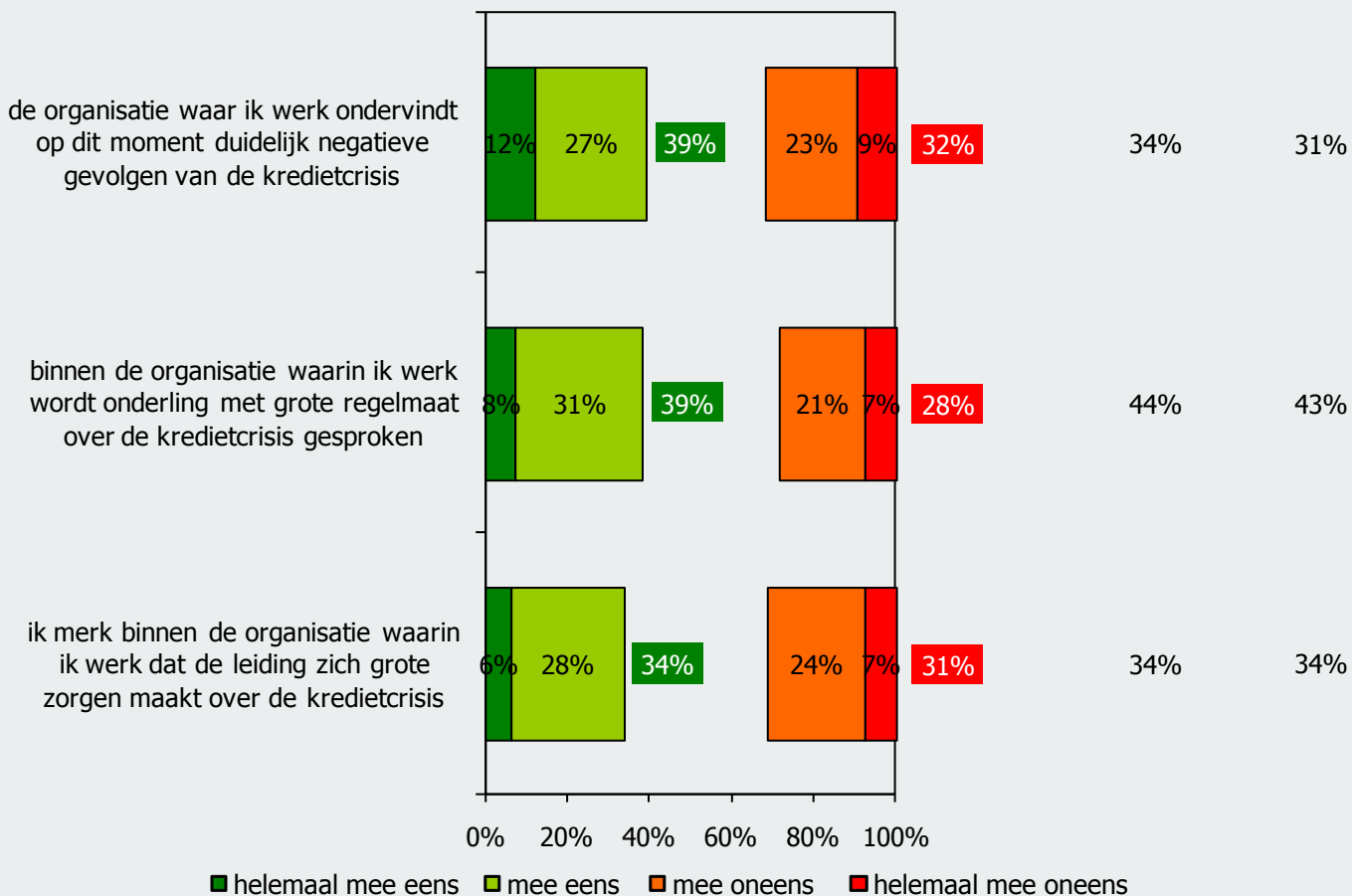
3 Resultaten

3.7 Duiding van de kredietcrisis

Effecten crisis op werkvloer

% (helemaal) mee eens meting 2

% (helemaal) mee eens meting 1

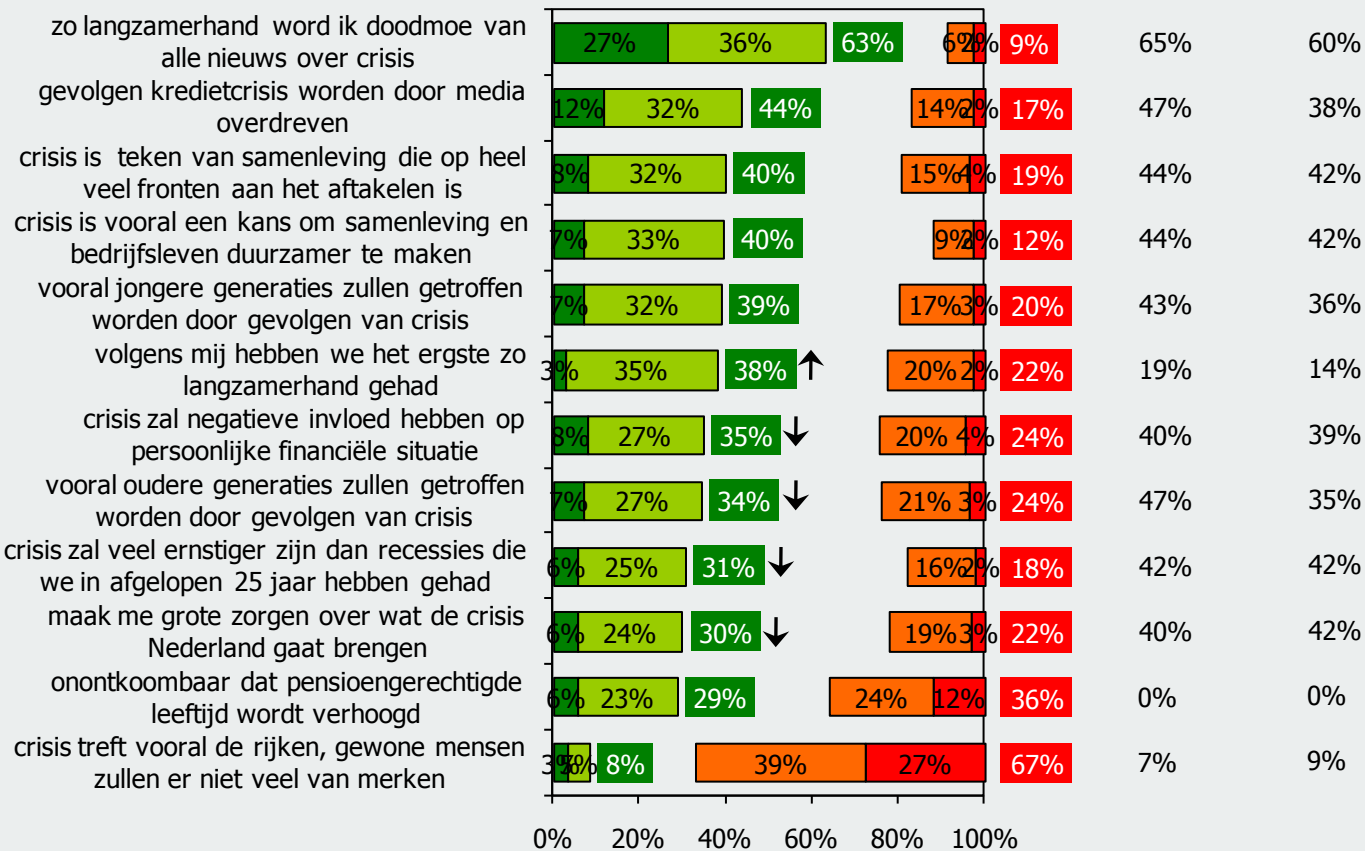
Selectie: is werkzaam

G1a. Wij leggen u nu een aantal uitspraken voor. Wilt u telkens aangeven in hoeverre u het met deze uitspraken eens of oneens bent?

Uitspraken over economische crisis

% (helemaal) mee eens meting 2

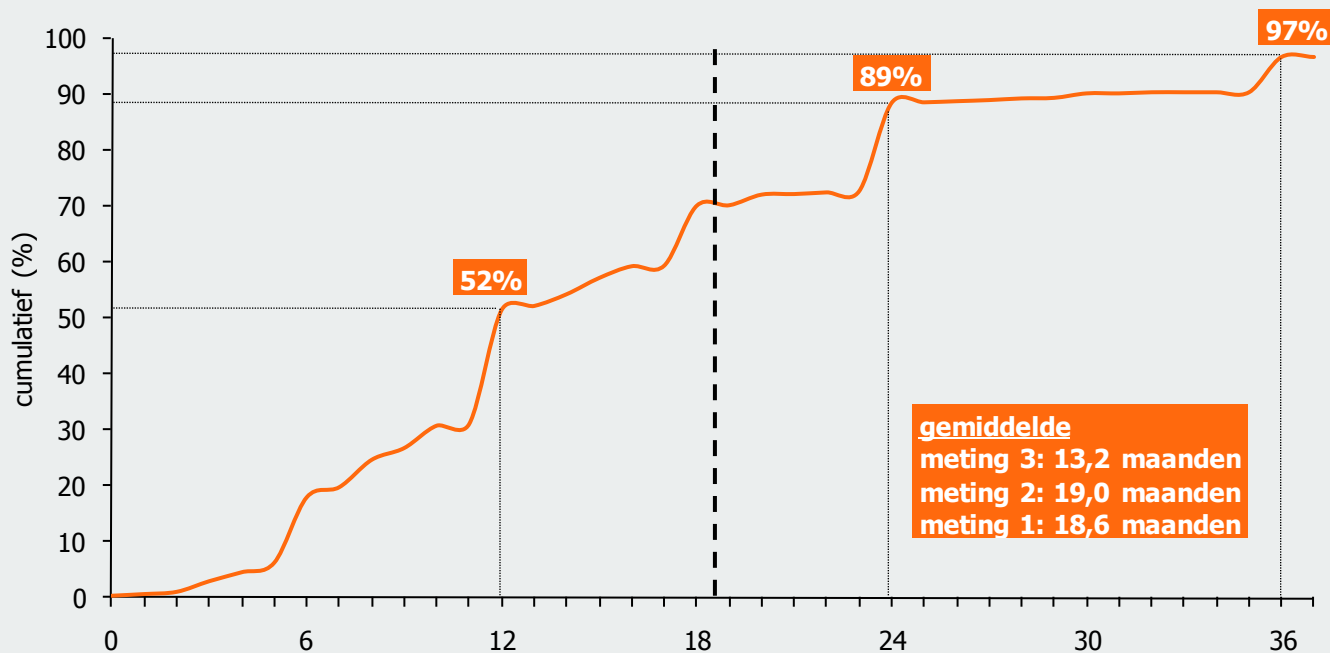
% (helemaal) mee eens meting 1

↑ = significant verschil ten opzichte van februari-meting

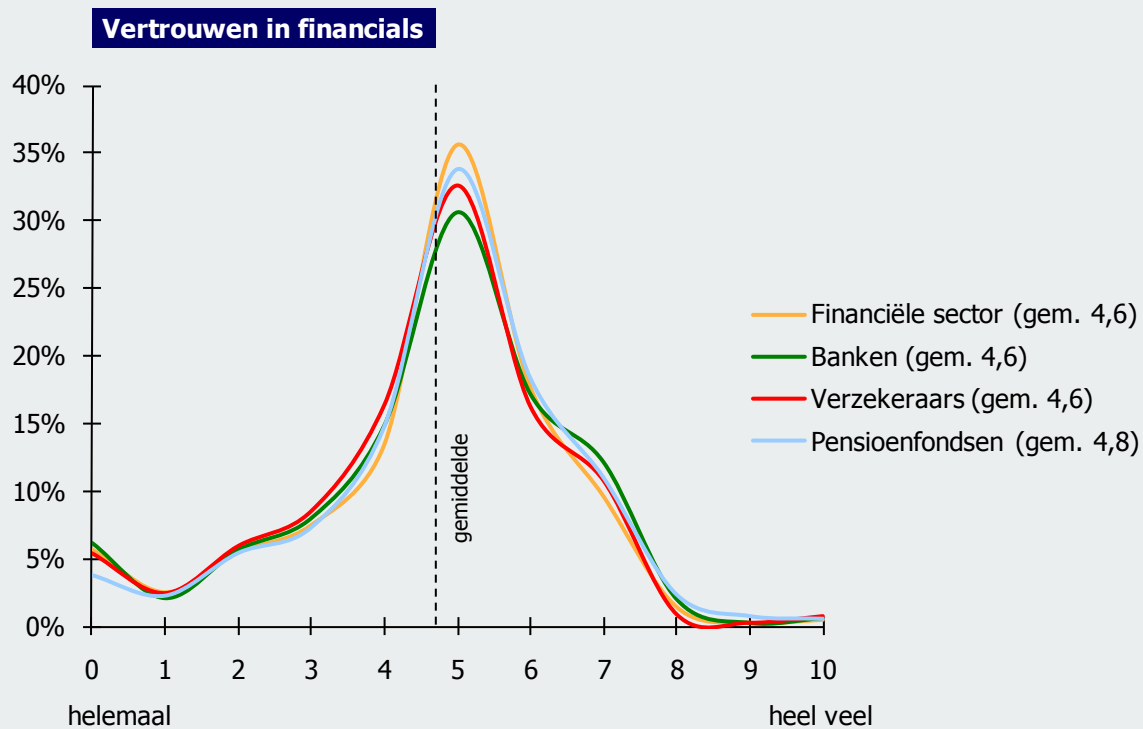
Basis: Totaal

G1b. Wij leggen u nu een aantal uitspraken voor. Wilt u telkens aangeven in hoeverre u het met deze uitspraken eens of oneens bent?

Verwachting groei economie

3 Resultaten

3.8 Vertrouwen in financials

Basis: Totaal

H1. Kunt u op een schaal van 0 tot 10 aangeven hoe groot het vertrouwen is dat u momenteel heeft in de volgende instellingen? Een 10 staat voor volledig vertrouwen en een 0 staat voor helemaal geen vertrouwen.